

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ Tālr. 7097200 ♦ Fakss 7097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

03.10.2007.

Nr. 397

(prot. Nr. 38, 2. p.)

Par akciju sabiedrības „Sadales tīkls” iesniegumu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Komisija) 2007.gada 17.augustā saņēma akciju sabiedrības „Sadales tīkls”, vienotais reģistrācijas numurs 40003857687, juridiskā adrese: Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1160, (turpmāk – AS „Sadales tīkls”) iesniegumu (2007.gada 16.augusta vēstule Nr.30VL00-19/215 „Par grozījumiem AS „Latvenergo” un AS „Sadales tīkls” 2006.gada 31.oktobrī noslēgtajā Nomas līgumā Nr.01ED16/06-250”) (turpmāk – Iesniegums) ar pievienotiem dokumentiem un līgumu saskaņot nomas līguma grozījumus.

Izvērtējot AS „Sadales tīkls” Iesniegumu un tam pievienotos dokumentus, kā arī Komisijas rīcībā esošo informāciju, **Komisija konstatēja:**

1. Saskaņā ar 2006.gada 31.oktobra Nomas līgumu Nr.01ED16/06-250, tā pielikumiem un grozījumiem (turpmāk – Nomas līgums), AS „Sadales tīkls” sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanai visus sadales sistēmas aktīvus (pamatlīdzekļus) nomā no akciju sabiedrības „Latvenergo”, vienotais reģistrācijas numurs 40003032949, juridiskā adrese: Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1230, (turpmāk – AS „Latvenergo”). Nomas maksas aprēķina kārtība noteikta Nomas līguma pielikumā Nr.2 (Nomas maksas aprēķins).

Elektroenerģijas tirgus likuma 19.panta otrās daļas 2.un 3.punkta noteikumi paredz, ka sadales sistēmas operators neatkarību nodrošina tādā veidā, ka personām, kas atbild par sadales sistēmas operatora vadību, ir nodrošinātas iespējas rīkoties un pieņemt lēmumus neatkarīgi, kā arī sadales sistēmas operatora vadībai tiek nodrošinātas tiesības neatkarīgi no vertikāli integrēta elektroapgādes komersanta un valdošā uzņēmuma pieņemt lēmumus attiecībā uz aktīviem, kas nepieciešami sadales sistēmas ekspluatācijai, uzturēšanai vai attīstībai. Tas neliedz veidot attiecīgus koordinācijas mehānismus, lai nodrošinātu valdošā uzņēmuma ekonomisko un vadības uzraudzības tiesību aizsardzību attiecībā uz atdevi no sadales sistēmas operatora aktīviem. Valdošajam uzņēmumam ir atļauts apstiprināt sadales sistēmas operatora gada finanšu plānu vai tam līdzīgus finanšu plānošanas dokumentus un noteikt vispārīgus ierobežojumus attiecībā uz sadales sistēmas operatora parādsaistībām, bet nav atļauts dot norādes attiecībā uz ikdienas darbību un lēmumiem par sadales sistēmas būvniecību un ierīkošanu vai modernizāciju, ja šī būvniecība un ierīkošana vai modernizācija nepārsniedz apstiprinātā finanšu plāna vai tam līdzīgu finanšu plānošanas dokumentu noteikumus.

2. Ievērojot Elektroenerģijas tirgus likuma 19.panta trešo daļu, Komisija 2006.gada 8.februārī ar lēmumu Nr.37 apstiprināja Noteikumus par minimālajām prasībām

elektroenerģijas sistēmas operatora neatkarībai (turpmāk – Noteikumi). Noteikumu 14.punkts paredz, ka slēdzot pamatlīdzekļu, kas nepieciešami sistēmas pakalpojuma sniegšanai, nomas līgumu, sistēmas operators nodrošina, lai nomas līguma noteikumi būtiski neierobežotu tā tiesības lietot mantu un pieņemt lēmumus patstāvīgi un neatkarīgi no iznomātāja, un šī noteikuma realizēšanai sistēmas operatoram ir pienākums pirms nomas līguma noslēgšanas vai arī grozījumu izdarīšanas nomas līgumā saskaņot tos ar Komisiju.

3. Saskaņā ar Komisijai iesniegto 2007.gada 15.augusta AS „Latvenergo” valdes lēmumu Nr.139/39 „Par grozījumiem AS „Latvenergo” un AS „Sadales tīkls” 2006.gada 31.oktobrī noslēgtajā Nomas līgumā Nr.01ED16/06-250” ir izdarīti jauni grozījumi Nomas līgumā (Nomas līguma grozījumi Nr.4) attiecībā uz sadales sistēmas aktīvu nomu. Līguma pielikums Nr.2 aizstāts ar jaunu pielikumu Nr.2, kur paredzēti papildu noteikumi ieguldījumu apjoma un nomas maksas noteikšanai, indeksējot nomas maksā ietilpstošo pamatlīdzekļu nolietojumu.

4. Komisija ar 2006.gada 13.oktobra lēmumu Nr.252 „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” izmaksu attiecināšanas modeli” saskaņoja AS „Latvenergo” iesniegto Regulēto pakalpojumu izmaksu uzskaites un attiecināšanas metodikā ietvertu izmaksu attiecināšanas modeli, tā pamatprincipus un ieviešanu, un ar 2007.gada 16.marta lēmumu Nr.65 „Par akciju sabiedrības „Sadales tīkls” elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu izmaksu attiecināšanas modeli” saskaņoja AS „Sadales tīkls” iesniegto Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu uzskaites un attiecināšanas metodikā paredzēto izmaksu attiecināšanas modeli, tā pamatprincipus un ieviešanu (turpmāk – Izmaksu attiecināšanas metodikas).

5. Komisija 2007.gada 20.jūnijā saņēma AS „Latvenergo” vēstuli (2007.gada 19.jūnija vēstule Nr.01VL00-19/2863 „Par kapitāla attiecību un pamatlīdzekļu pārvērtēšanu”), kurā komersants dara zināmu, ka pašlaik veic visas nepieciešamās darbības, lai veiktu aktīvu pārvērtēšanu un to ieguldīšanu AS „Sadales tīkls”.

6. Komisija 2007.gada 14.augustā (vēstule Nr.01VL00-19/3699) un 2007.gada 4.septembrī (vēstule Nr.01VL00-19/4025) saņēma AS „Latvenergo” iesniegto informāciju, kurā komersants sniedz finanšu līdzekļu aizņemšanās iespēju novērtējumu un informāciju par prognozētajām investīcijām.

7. Komisija 2007.gada 17.septembrī (vēstule Nr.1-2.83/3481) lūdza AS „Latvenergo” iesniegt papildu informāciju un 2007.gada 20.septembrī (vēstule Nr.01VL00-19/4274) saņēma AS „Latvenergo” skaidrojumu un izrakstus no AS „Latvenergo” noslēgtajiem aizņēmumu (garantijas) līgumiem, kuri ietver nosacījumus attiecībā uz finanšu rādītāju ievērošanu.

8. AS „Sadales tīkls” iesnieguma izskatīšanai uz padomes sēdi tika uzaicināti AS „Sadales tīkls” pārstāvji. AS „Sadales tīkls” pārstāvis padomes sēdē izteica viedokli, ka ietvertie grozījumi nomas līgumā varētu būt korekts veids kā nodrošināt pakāpenisku pārvērtēto pamatlīdzekļu vērtības iekļaušanu tarifos. Nomas līguma grozījumos piedāvātais pamatlīdzekļu nolietojuma indekss ir aprēķināts izejot no AS „Sadales tīkls” investīciju vajadzībām nākošajā periodā.

Izvērtējot AS „Sadales tīkls” Iesniegumu un tam pievienotos dokumentus, kā arī Komisijas rīcībā esošo informāciju un administratīvā akta satura lietderību, **Komisija secina:**

1. No Komisijai iesniegtajiem dokumentiem izriet, ka Nomas līguma grozījumi balstīti uz Iesniegumam pievienoto 2007.gada 15.augusta ziņojumu „Ziņojums Valdei par grozījumiem AS „Latvenergo” un AS „Sadales tīkls” 2006.gada 31.oktobrī noslēgtajā nomas līgumā Nr.01ED16/-250” ar pielikumiem, kas apraksta nepieciešamos 2008.gada kapitālieguldījumus sadales sistēmas aktīvos. Pamatojot nepieciešamo kapitālieguldījumu apjomu, AS „Latvenergo” norāda uz iepriekšējos periodos veikto nepietiekamo ieguldījumu

apjomu sadales tīklos, kā rezultātā nolietojuma atskaitījumi 2007. un 2008.gados nav pietiekami nepieciešamo ieguldījumu finansēšanai.

2. AS „Latvenergo” ierobežotās iespējas turpmākajos gados finansēt nepieciešamās investīcijas sadales sistēmas aktīvos ir saistītas ar to, ka finanšu nolietojums nav pietiekams esošo aktīvu nomaiņai, kaut gan sadales sistēmas aktīvu patiesā vērtība ir ievērojami augstāka par to bilances vērtību. Lai pamatlīdzekļu uzskaites vērtība atspoguļotu to faktisko vērtību, ir jāpārvērtē sadales sistēmas aktīvi. Pārvērtēšanas rezultātā finanšu rādītāji atbilstu tehniski un ekonomiski pamatotām ieguldījumu finansēšanas iespējām.

3. Veicot grozījumus Nomas līgumā, pielietojot sadales sistēmas pamatlīdzekļu nolietojuma indeksāciju, veidojas faktiskajai situācijai neatbilstoši finanšu uzskaites rādītāji – būtiski uzlabojas AS „Latvenergo” darbības rentabilitāte, kaut gan AS „Latvenergo” aktīvu bilances vērtība nemainās. Vienlaikus palielinās AS „Sadales tīkls” maksātā nomas maksa pie nemainīgas aktīvu vērtības, tā nepamatoti palielinot sadales sistēmas operatora sniegto pakalpojumu izmaksas.

4. Saskaņā ar Izmaksu attiecināšanas metodikām, aizņēmumus, to atmaksu un procentu maksājumus uz biznesa virzieniem attiecina, proporcionāli aktīvu bāzei. Līdz ar to pirms sadales sistēmas operatora nodalīšanas neveiktie ieguldījumi sadales sistēmas atjaunošanā ir devuši AS „Latvenergo” papildu iespējas palielināt ieguldījumus enerģijas ražošanā. Savukārt pēc nodalīšanas uz AS „Sadales tīkls” tiek attiecināta aktīviem proporcionāla aizņēmumu daļa. Sadales sistēmas atjaunošanas pienākumus aktīvu īpašnieks AS „Latvenergo” ar nomas līguma grozījumu palīdzību cenšas nodot AS „Sadales tīkls”, tādējādi būtiski mazinot sadales sistēmas operatora spēju patstāvīgi un neatkarīgi pieņemt lēmumus savas darbības nodrošināšanai, kas ir pretrunā Elektroenerģijas tirgus likuma 19.panta otrās daļas 2.un 3.punktam. Nav pieņemami, ka piedāvātais ieguldījumu finansēšanas veids uzliek AS „Sadales tīkls” visu finanšu slogu par ieguldījumiem tai nepiederošos pamatlīdzekļos.

Pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1.pantu, 9.panta pirmās daļas 1.punktu un otro daļu, Elektroenerģijas tirgus likuma 8.panta pirmo daļu, trešās daļas 7.punktu, 19.panta otrās daļas 2. un 3.punktu un trešo daļu, Administratīvā procesa likuma 65.panta trešo daļu, Administratīvā procesa likuma spēkā stāšanās likuma 17.panta pirmo daļu, un 2006.gada 8.februārī ar Komisijas lēmumu Nr.37 apstiprināto Noteikumu par minimālajām prasībām elektroenerģijas sistēmas operatora neatkarībai 14.punktu,

padome nolemj:

nesaskaņot AS „Latvenergo” un AS „Sadales tīkls” 2006.gada 31.oktobrī noslēgtajā nomas līgumā Nr.01ED16/-250 izdarītos grozījumus, kas iesniegti Komisijai ar AS „Sadales tīkls” 2007.gada 16.augusta vēstuli Nr.30VL00-19/215 „Par grozījumiem AS „Latvenergo” un AS „Sadales tīkls” 2006.gada 31.oktobrī noslēgtajā Nomas līgumā Nr.01ED16/06-250”.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto lēmumu.

V.Andrējeva